

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Raoul Wallenbergskolan i Stockholms kommun

Beslut och rapport

International Swedish School AB
Hus 12
Beckomberga Park
168 60 Bromma

2009-03-12
1 (5)
Dnr 44-SV2009:59

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Raoul Wallenbergskolan i Stockholms kommun

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Raoul Wallenbergskolan i Stockholms kommun. Besök gjordes i skolan den 12-13 november 2008.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats ([www.Skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.Skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 12 juni 2009 ska International Swedish School AB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Raoul Wallenbergskolan uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Skolinspektionen konstaterar att verksamheten vid skolan i många avseenden befinner sig i ett uppbyggnads- och nystartsskede som inte står i paritet med det förhållande att skolan är inne på sitt tredje läsår. I personalgruppen saknas ännu nödvändig samsyn i frågor av central karaktär för att skolans undervisning och värdegrundsarbete ska kunna fungera väl.

Som förklaring till att skolan ännu uppfattar sin verksamhet som nystartad anges snabb tillväxt, mångetnicitet bland elever och personal samt organisatoriska och lokalmässiga förändringar: skolledningen har bytts vid flera tillfällen, varav senast under tiden för denna tillsyn; efter en kraftig elevminskning under det första verksamhetsåret har skolan haft en snabbare elevökning än planerat; lokalerna har utökats och anpassats efterhand; elever från många olika stadsdelar och skolor har fått "skolas in" i Raoul Wallenbergskolans koncept.

Enligt Skolinspektionen kan ovan nämnda faktorer förklara initiala svårigheter vid starten av en ny verksamhet. Det åligger dock huvudmannen, som ytterst ansvarig för verksamheten, att ha beredskap för att kunna möta de svårigheter som uppstår.

Många av skolans lärare har utländsk lärarutbildning och skolan har även undervisande personal som helt eller delvis saknar utbildning för den undervisning de bedriver. Personalgruppen i sin helhet är inte fullt förtrogen med det svenska skolsystemet och dess målstyrning. Detta har bland annat fått till följd att skolans lokala kursplaner och betygskriterier, trots upprepade omarbetningar samt en nyligen genomförd översättning till svenska, ännu inte i alla ämnen och till fullo harmonierar med dem som fastställts på nationell nivå. Likväl utgår lärarna i hög grad från skolans lokala planer och kriterier när de planerar undervisningen, följer upp elevernas kunskapsutveckling samt bedömer och betygssätter elevernas kunskaper.

Skolan redovisar höga meritvärden för sina avgångselever och en hög andel elever med behörighet till gymnasieskolans nationella program. Samtidigt är dock andelen elever som går ut med fullständiga avgångsbetyg lägre än genomsnittet i kommunens skolor liksom i rikets i sin helhet. Anmärkningsvärt i detta sammanhang är även den stora differens som skolan uppvisar mellan utfärdade slutbetyg och elevernas resultat på de nationella ämnesproven. Detta gäller i synnerhet i matematik men även i svenska. Vidare framgår vid en granskning av den nationella betygsstatistiken, att det finns påfallande skillnader ämnena emellan, när det gäller andelen elever som inte nått målen respektive fått högsta betyg, liksom skillnader mellan pojkars och flickors betyg. Skolan har själv identifierat ett behov att utveckla lärarnas kompetens och samsyn i bedömningsfrågor. Inte desto mindre har ovan nämnda resultat hittills inte analyserats systematiskt.

Undervisningen vid skolan bedrivs i varierande utsträckning på engelska. I enstaka ämnen behärskar läraren inte det svenska språket tillräckligt väl för att det ska vara säkerställt att alla elever helt och fullt kan tillgodogöra sig undervisningen. Inte heller detta förhållande har skolan analyserat i tillräcklig utsträckning.

Skolans individuella utvecklingsplaner, som upprättas för eleverna i samband med utvecklingssamtalen, och skolans arbete med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd uppfyller inte författningarnas krav.

Vid Raoul Wallenbergskolan bedrivs ett i flera avseenden aktivt och målmedvetet värdegrundsarbete. Detta till trots upplever många elever att skolan inte är trygg för alla, att skolklimatet inte är helt bra och att kränkningar förekommer. Skolinspektionen bedömer det som särskilt anmärkningsvärt, att en procentuellt hög andel elever upplever att de blir illa behandlade av någon vuxen i skolan.

Skolan saknar fullgoda rutiner för viss administration. Som exempel kan nämnas att betygs katalogen behöver föras på ett mer rättssäkert sätt. Skriftliga bedömningar, när betyg inte kan sättas, ges inte i överensstämmelse med författningarna och skolan har inte fullgoda rutiner för förvaring av den samlade betygsdokumentationen.

Ovan nämnda brister och behov av förbättringar tydliggör, enligt Skolinspektionens bedömning, att skolan inte har utvecklat ett fullgott systematiskt kvalitetsarbete. Detta avspeglas också i kvalitetsredovisningen, i vilken en analys saknas av hur väl verksamheten lyckats med sitt uppdrag att förverkliga de nationella målen för utbildningen. Som pedagogisk ledare för skolan har rektorn härvidlag ett särskilt ansvar. Detta ledarskap måste således förbättras.

Sammanfattningsvis, och mot bakgrund av de brister och förbättringsområden som redovisas nedan, bedömer Skolinspektionen att verksamheten vid Raoul Wallenbergskolan i Bromma inte helt och fullt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Vidare kan skolan inte på ett helt tillfredsställande sätt säkerställa att eleverna får kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Raoul Wallenbergskolans i Bromma verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte författningarnas krav (1a kap. 8 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen)
- Vid betygssättning utgår lärarna inte från mål och kriterier som till fullo överensstämmer med dem som fastställts på nationell nivå (1a kap. 7 § förordningen om fri-

stående skolor jämfört med 7 kap. 1 § grundskoleförordningen samt Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg).

- Skriftliga bedömningar ges inte i enlighet med författningarnas krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 3, 8 och 9 §§ grundskoleförordningen).
- Betygskatalog förs inte i enlighet med författningarnas krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogram upprättas inte i enlighet med förordningens krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolan svarar inte mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (9 kap. 2 § skollagen).
- Rektorn måste ta ett tydligare ansvar för att skolans verksamhet inriktas mot att nå de nationella målen (1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor samt Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan behöver säkerställa att de lokala kursplanernas mål och kriterier i samtliga ämnen harmonierar med dem som fastställts på nationell nivå.
- Skolans information till eleven och dennes vårdnadshavare i samband med utvecklingssamtalet behöver tydligare grundas på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till målen i läroplanen och de nationella kursplanerna.
- Skolan behöver analysera skillnaderna mellan elevernas provbetyg vid de nationella ämnesproven och utfärdade slutbetyg i ämnena svenska och matematik.
- Skolan behöver utarbeta rutiner för förvaring av skriftliga bedömningar som ges i samband med att slutbetyg utfärdas.
- Skolan behöver säkerställa att undervisningen i samtliga ämnen tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.
- Eleverna behöver ges ökade möjligheter att kunna påverka och ta ansvar för det egna lärandet. Skolan förutsätts därvid verka för en gemensam förståelse av begreppen.

- Skolan behöver utreda omfattningen av engelska i undervisningen i olika ämnen samt analysera effekterna av den engelskspråkiga undervisningen för enskilda elever.
- Skolans kvalitetsarbete behöver förbättras och systematiseras. Analyser av verksamhetens resultat bör ligga till grund för åtgärder som skolan planerar att vidta för ökad måluppfyllelse.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Christiane Chin-von Matérn
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Anna Kjellberg och Gunnel Eriksson deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Stockholms kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Raoul Wallenbergskolan i Bromma

Grundskola årskurserna 6 - 9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Raoul Wallenbergskolan i Bromma den 12 – 13 november 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens första tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet 2006.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skol-sköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

Huvudmannen för Raoul Wallenbergskolan i Bromma har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Stockholms kommun har ännu inte utövat sin rätt till insyn i verksamheten vid Raoul Wallenbergskolan.

Beskrivning av skolan**Tabell 1:** Antal elever på Raoul Wallenbergskolan

Raoul Wallenbergskolan	Antal elever
Grundskola	497

Källa: Skolans egna uppgifter i februari 2009

Skolverket godkände Raoul Wallenbergskolan i Bromma som en fristående grundskola för årskurserna 6-9 genom beslut (dnr 43-2005:937) den 29 september 2005. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inriktningen vid Raoul Wallenbergskolan i Bromma är allmän. Skolans profil är språklig, svensk-engelsk.

Huvudman för skolan är International Swedish School AB med organisationsnummer 556674-0113.

Verksamheten vid Raoul Wallenbergskolan i Bromma startade läsåret 2006/07 och omfattar årskurserna 6-9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 497 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun, men skolan har även elever från flera kommuner i Stockholms närhet.

Skolan är inrymd i två nyrenoverade flervåningsbyggnader belägna i Beckomberga Park i Bromma. Skolhusen skiljs åt av en farbar väg men omges i övrigt av parkens grönområden med bland annat tillgång till fotbollsplan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Resultat för elever i årskurs 9

	Raoul Wallenbergskolan i Bromma		Samtliga skolor i kommunen ¹	Riket ²
	2007	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	.	239,0	225,4	209,3
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	30	25	23
Andel (%) behöriga till nationellt program	.	99	89	89

Källa: Skolverkets skoldatablad

. = Uppgift saknas

Kommentar och bedömning:

En fristående skola ska ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet ska förmedla.

Raoul Wallenbergskolans resultat, redovisade i form av slutbetyg för elever i årskurs 9, finns endast angivna för år 2008 till följd av att skolan under sitt första verksamhetsår 2006/07 endast hade elever i årskurserna 6-8. Av tabell 1 ovan framgår att Raoul Wallenbergsskolans resultat för variablerna elevernas genomsnittliga meritvärde samt andelen elever behöriga till gymnasieskolans nationella program överstiger genomsnittet för såväl skolorna i Stockholms kommun som för rikets skolor. När det gäller dessa båda måtvärden uppvisar skolan således goda resultat. För den tredje variabeln, andelen elever som inte uppnått målen i samtliga ämnen, är skolans resultat däremot sämre jämfört med genomsnittet både för kommunens skolor och för rikets. Avvikelsen för sistnämnda variabel väcker frågan om vilka skolans insatser är för att ge eleverna förutsättningar att uppnå målen i samtliga ämnen, se vidare i avsnitt 1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov.

I avsnitt 1.3 Bedömning och betygssättning punkt 1.3.1 beskrivs bland annat att andelen elever med slutbetyget Godkänt i ämnena svenska och matematik ligger avsevärt högre än andelen elever med betyget Godkänt på de nationella ämnesproven i dessa ämnen. Vidare framgår i den nationella statistiken, redovisningen av slutbetyg per ämne i årskurs 9, påfallande skillnader ämnena emellan i två avseenden: i de naturorienterande ämnena är andelen elever som inte nått målen avsevärt högre och andelen elever med högsta betyg (MVG) avsevärt lägre jämfört med övriga ämnen; i några ämnen skiljer sig andelen högsta betyg avsevärt mellan flickor och pojkar.

Att bedöma skolans resultat när det gäller elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen låter sig enligt Skolinspektionen inte göras på basis av ett års redovisning. Dock väcker ovan nämnda avvikelser och differenser frågor kring betygssättningen vid skolan. Detta beskrivs mer ingående och bedöms i nästa avsnitt Uppföljning och kom-

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

munikation av kunskapsresultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

För varje ämne finns en nationell kursplan som anger de kunskaper som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det femte och nionde skolåret. För ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

För Raoul Wallenbergskolans åldersgrupper utgör således målen som eleverna ska ha uppnått i årskurs 9 den lägsta nivå till vilken skolans uppföljning och bedömning av elevernas kunskaper ska relatera.

Raoul Wallenbergskolan har utarbetat dokument med beteckningen "lokala kursplaner" i samtliga ämnen. Dessa används, enligt lärarna, i det dagliga arbetet i ämnesgrupperna. Det är, enligt rektorn och lärarna, ämnesgrupperna som har utformat dem genom att tolka de nationella kursplanerna och bryta ner dem i arbetsområden och moment. Även lokala mål och kriterier för uppföljning och bedömning av elevernas kunskaper finns angivna. I ett flertal ämnen, bland annat de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena, är de lokala kursplanerna med tillhörande betygskriterier skrivna enbart på engelska. Inspektörerna har tagit del av dessa dokument som visar sig ha stora inbördes olikheter. Såväl utformning och struktur som hur detaljerat exempelvis ämnesinnehållet anges skiljer sig väsentligt ämnena emellan. Vid tidpunkten för tillsynsbesöket arbetade skolans ämnesgrupper med att dels revidera, dels översätta sina lokala kursplaner till svenska. En senare version har därefter delgivits Skolinspektionen.

Skolinspektionen har även tagit del av dessa reviderade lokala kursplaner och konstaterar att också de uppvisar mycket stora skillnader ämnena emellan. Utöver en layoutmässig olikhet är variationen stor med avseende på hur detaljerat moment eller arbetsområden beskrivs, vilka typer av mål som anges, hur mål och kriterier för bedömning utformats samt hur väl dessa harmonierar med de nationella målen och kriterierna i ämnet. Dock kan, enligt rektorn, inte heller denna version betraktas som "färdig" i alla ämnen och revideringen uppges fortsätta. I samtalen, som under tillsynsbesöket fördes med rektorn respektive lärarna, framgår också att det ses som mycket angeläget för skolan att diskutera tolkning av måltyperna i de nationella kursplanerna, kunskapsbegreppet samt styrdokumentens roll och funktion.

Skolans lokala kursplaner avspeglar, enligt Skolinspektionens bedömning, en i hög grad varierande förståelse och tolkning av de nationella kursplanerna. Därmed föreligger, enligt Skolinspektionen, en uppenbar risk när lärarna följer upp elevernas kunskapsresultat utifrån skolans lokala kursplaner. Bristande överensstämmelse mellan skolans lokala dokument och de nationella kursplanerna och betygskriterierna kan få till följd att elevernas kunskaper inte följs upp och bedöms utifrån en, med övriga grundskolor, likvärdig grund. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolan behöver säkerställa att de lokala kursplanernas mål och kriterier i samtliga ämnen harmonierar med dem som fastställts på nationell nivå.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen, som på denna punkt även gäller för fristående grundskolor, ska läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till målen i läroplanen och kursplanerna.

Enligt rektorn och lärarna informerar Raoul Wallenbergskolan eleven och elevens vårdnadshavare kontinuerligt via skolans intranät där all information om elevens studier ska finnas samlad och kommunikation med lärarna fortlöpande ska kunna ske. Inför höstterminsstarten 2008 var en övergång till ett nytt IT-system planerad. Det nya systemet var dock ännu inte i bruk vid tillsynsbesöket i november. Elever och föräldrar, som inspektörerna samtalat med, uppgav att kommunikationen med hemmen till följd av detta under hösten fungerat bristfälligt för skolans äldre elever och inte alls hade kommit igång för skolans nya elever.

I samband med sakgranskningen har huvudmannen framhållit att mentorernas och ämneslärarnas information till föräldrarna under höstterminen sköttes genom e-post, telefon och skriftlig information samt vid föräldramöten m.m. Vidare uppges IT-systemet vara i full funktion vårterminen 2009.

Skolinspektionen vill dock göra skolan uppmärksam på att de brister i informationen, som föräldrar och elever gav uttryck för vid Skolinspektionens tillsynsbesök, kan tyda på att det varierar lärarna emellan i vilken utsträckning de använder sig av skolans alternativa informationskanaler.

Utvecklingssamtal, som i många avseenden motsvarar förordningens krav genomförs varje termin, vilket även framgår av inspektörernas samtal med

elever och föräldrar. Informationen som skolan lämnar i samband med utvecklingssamtalet, grundar sig överlag på en uppföljning av elevens kunskaper i samtliga ämnen i förhållande till skolans lokala kursplaner. De lokala planerna uppvisar dock brister i relation till de nationella kursplanerna, vilket dels beskrivs under föregående punkt 1.2.1, dels ytterligare blir belyst nedan under punkten om den individuella utvecklingsplanen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolans information till eleven och dennes vårdnadshavare i samband med utvecklingssamtalet tydligare behöver grundas på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till målen i läroplanen och de nationella kursplanerna.

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelserna i grundskoleförordningen ändrats avseende utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner. Bestämmelserna innebär att de individuella utvecklingsplanerna inte längre enbart ska vara framtidsytande utan också innehålla omdömen om elevens kunskaper i varje ämne eller ämnesområde som eleven får undervisning i samt eventuella överenskommelser som träffas under utvecklingssamtalet.

Vid utvecklingssamtalen i Raoul Wallenbergskolan upprättas individuella utvecklingsplaner i vilka både kortsiktiga och långsiktiga mål formuleras. Utvecklingsplanerna åtföljs av en så kallad elevdokumentation som, utöver elevens egen bedömning av sin trygghet och trivsel i skolan, innehåller skriftliga omdömen i samtliga ämnen. I denna dokumentation beskriver respektive ämneslärare: 1. elevens ordning och uppförande, 2. elevens sätt att arbeta samt 3. hur eleven ligger till i förhållande till kursplanen i ämnet, varvid skolans lokala kursplaner åsyftas. Sistnämnda anges genom en markering om eleven ligger i linje med planeringen eller ej. Om eleven inte ligger i linje med planeringen anges dessutom vad eleven behöver arbeta med för att åter hamna i linje med planeringen, till exempel vilka sidor i en bok som eleven behöver arbeta med eller vilken inlämningsuppgift som saknas samt tidpunkt då uppgiften senast ska vara inlämnad. Undantagsvis ges också ett omdöme om elevens kunskaper i vissa delar inom ämnet i samband med att läraren beskriver elevens sätt att arbeta.

Att eleven ligger i linje med planeringen för ett ämne ger dock enligt Skolinspektionen inte den information som avses med ett omdöme om elevens kunskaper i ämnet. Skolinspektionen bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner inte innehåller skriftliga omdömen i överensstämmelse med förordningens krav.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Tabell 2: Relationen mellan betyg på nationella ämnesprov och slutbetyg i ämnet³

	Raoul Wallenbergskolan i Bromma		Samtliga skolor i kommunen ⁴	Kommun- grupp ⁵	Riket ⁶
	2007	2008	2008	2008	2008
Engelska	.	8,8	9,1	.	8,7
Matematik	.	63,0	26,5	.	24,4
Svenska ⁷	.	34,9	18,4	.	15,2

Källa: Skolverkets skoldatablad, 2009-08-19

. = Uppgift saknas

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I ämnena svenska, engelska och matematik finns nationella ämnesprov i årskurs 9 som stöd vid bedömning av elevernas kunskaper. Såväl skolor i det offentliga skolväsendet som fristående grundskolor är skyldiga att delta i de nationella ämnesproven. Raoul Wallenbergskolan har genomfört de nationella ämnesproven för årskurs 9 i alla tre ämnena. För vårterminen 2008 finns skolans resultat redovisat i Skolverkets nationella statistik. Enligt skolans egen sammanställning över elevernas deltagande i ämnenas olika delprov har 1,3 procent av eleverna inte genomfört samtliga delprov i engelska och 8,8 procent inte deltagit i alla delprov i matematik respektive svenska/svenska som andraspråk. Av tabell 2 framgår att Raoul Wallenbergskolan, vid en jämförelse med kommunens skolor liksom med rikets i sin helhet, i ämnena svenska och matematik uppvisar väsentligt större differenser mellan utfärdade slutbetyg och elevernas resultat på de nationella ämnesproven. Enligt rektorns bedömning, och även de

³ Värdet indikerar relationen mellan elevens provbetyg och slutbetyg i det aktuella ämnet. Ett positivt värde innebär att skolan har satt ett högre betyg än vad provbetyget anger. Ett heltal indikerar ett betygspoäng.

⁴ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

⁵ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

⁶ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

⁷ Svenska som andraspråk är inkluderad.

lärares som inspektörerna samtalat med, tillmäter skolan de nationella ämnesproven relativt stor betydelse vid bedömning av elevernas resultat. Enligt lärarna förs också bedömningsdiskussioner i ämneslagen. Av inspektörernas olika samtal under tillsynsbesöket framgår dock även att det ses som mycket angeläget och nödvändigt att på skolnivå få diskutera variationer i lärares kunskapssyn samt bedömningsfrågor.

Stora olikheter i lärares tolkning av kunskapsbegreppet och variationer i fråga om hur bedömningskriterier ska förstås kan, enligt Skolinspektionen, äventyra en för eleverna rättssäker bedömning och betygssättning. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver analysera skillnaderna mellan elevernas provbetyg vid de nationella ämnesproven och utfärdade slutbetyg i ämnena svenska och matematik.

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kriterier för olika kvalitetssteg. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive kursplan.

I avsnitt *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat*, punkt 1.2.1 beskrivs att Raoul Wallenbergskolans lokala kursplaner ligger till grund för lärarnas undervisning och används när elevernas resultat följs upp. I skolans lokala kursplaner anges även målbeskrivningar samt betygskriterier som ligger till grund vid bedömning och betygssättning. Vad som i nämnda avsnitt beskrivs om bristerna i skolans lokala kursplaner med tillhörande mål- och kriterieutformning, liksom vad som framgår av föregående punkt 1.3.2 har bäring även för Skolinspektionens bedömning av skolans betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att skolan vid betygssättning inte utgår från mål och kriterier som till fullo överensstämmer med dem som fastställts på nationell nivå. Detta måste åtgärdas.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret, ska betyg inte sättas i ämnet eller ämnesblocket. I dessa fall ska en skriftlig bedömning om elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket ges. Av bedömningen kan också framgå de stödinsatser som har vidtagits. En elevs betyg ska antecknas i en betygs katalog. Skolinspektionen har tagit del av exempel på slutbetyg samt "kompletterande information till terminsbetyg" som utfärdats vid Raoul Wallenbergskolan vårterminen 2008. Inte i något av de granskade exemplen framgår elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ges någon information om vilka mål i ämnet som eleven har uppnått under grundskoletiden. Istället beskrivs exempelvis att läxor inte gjorts, att begärda uppgifter inte lämnats in, att eleven inte klarat proven eller deltagit vid tillfällen då extra hjälp eller möjlighet till "revision classes" erbjudits. I ämnena kemi, fysik, biologi och teknik saknas ämnesuppdelning trots att skolan sätter ämnesbetyg. Informationen ges enbart på engelska, dokumenten saknar datering samt, med något undantag, lärarens underskrift. De förvarades vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn heller inte tillsammans med elevernas slutbetyg. Av förarbeten till bestämmelserna om betyg och betygssättning framgår att den skriftliga bedömningen ska redovisa elevens kunskapsutveckling och innehålla information om vilka mål som uppnåtts under grundskoletiden. Även vilka stödåtgärder som har vidtagits kan anges i den skriftliga bedömningen. Skolinspektionen bedömer att skolans "kompletterande information till terminsbetyg" i ämnen där betyg inte kan sättas inte motsvarar vad som i förordningen avses med skriftliga bedömningar. Skolinspektionen har även granskat huruvida skolan har en betygs katalog som lever upp till författningarnas krav. I Raoul Wallenbergskolan sker all registrering av elevernas betyg elektroniskt. Det dokument som inspektörerna har tagit del av är en papperskopia som skrivits ut för det aktuella tillfället då utskrift normalt inte förekommer vid skolan. Av utskriften framgår elevernas samlade betyg vid betygstillfället. Varken lärares signatur, eventuella ändringar som gjorts i betygen eller rektors underskrift finns med i skolans registrering av elevernas betyg. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att utfärdande av betyg är ett beslut som utgör myndighetsutövning. Detta kräver att skolan har klara rutiner för hur betygs katalogen ska föras samt för hur skriftliga bedömningar av elevens kunskaper i ämnen där betyg inte kan sättas ska förvaras. Skolinspektionen bedömer att skolans betygs katalog inte förs i enlighet med författningarna. Vidare bedömer Skolinspektionen att skolan behöver utarbeta rutiner för förvaring av skriftliga bedömningar.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I läroplanen och de nationella kursplanerna föreskrivs ett antal mål att sträva mot. Dessa anger vilken inriktning undervisningen ska ha för att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla olika förmågor och kunskapskvaliteter som bedöms som väsentliga i de olika ämnena eller ämnesområdena. Målen att sträva mot måste därför ligga till grund för hur skolan organiserar och bedriver undervisningen och övrig verksamhet. Vid flera av inspektörernas samtal under tillsynsbesöket, både med rektorn och med lärare, framkom att skolans personalgrupp i sin helhet inte är lika förtrogen med det svenska skolsystemets målstyrning. Många av lärarna har annan bakgrund än svensk lärarutbildning, se vidare avsnitt 3.2 <i>Personalens utbildning</i>. Detta framhålls av såväl skolledningen, som lärare och vårdnadshavare, i många avseenden berika undervisningen och ge nya infallsvinklar för elevernas lärande. Det upplevs dock också medföra vissa svårigheter, bland annat vid tolkning av målen i utbildningens olika ämnen. Detta framgår även i avsnitt 1.2 <i>Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat</i>. Skolan har även själv identifierat detta som ett utvecklingsområde. Förtroget med utbildningsmålen olika syften och funktion är, enligt Skolinspektionen, grundläggande vid val av inriktning för undervisningen i utbildningens ämnen. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att undervisningen i samtliga ämnen tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En fristående grundskola ska enligt skollagen följa de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet. Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) fastställer att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens

utformning.

Under tillsynsbesöket gavs flera exempel på elevernas möjlighet att bli delaktiga i arbetet. Dels ger skolans organisering med klassråd, elevråd, matråd etc. formella förutsättningar, dels uppger lärarna att den utvärdering som görs tillsammans med eleverna när ett ämnesområde avslutats eller efter terminslut ger förutsättningar för delaktighet i undervisningsfrågor. I vad mån eller i vilken form eleverna ges möjlighet till inflytande över undervisningen upplevs dock något annorlunda av de elever som inspektörerna i olika sammanhang samtalat med. Dels upplever eleverna att det skiljer sig väsentligt lärarna emellan, dels uppger de att inflytandet i huvudsak är begränsat till former för redovisning av arbeten. Elevernas upplevelse av variationen lärarna emellan kan ställas i relation till att lärarna själva uppger sig ha stort behov av att diskutera vad som avses med elevinflytande.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla elevernas möjligheter att kunna påverka och ta ansvar för det egna lärandet. Skolinspektionen vill även påpeka att detta förutsätter att det i skolan finns en gemensam förståelse av begreppen.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar
Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former i hög grad är avhängigt vilka möjligheter som skolan ger dem. Se därför i denna fråga även motiveringen i föregående bedömningspunkt.

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar
Se dock även motiveringarna i avsnitt 1.2 och punkten 1.4.2

12 (22)

1.4.5 Undervisningen är allsidig och saklig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Bedömningspunkter****1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska en fristående skola svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. I Lpo 94 föreskrivs att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

I Raoul Wallenbergskolan ges stor del av undervisningen på engelska. I hur stor utsträckning detta sker varierar ämnena emellan och är delvis avhängigt hur väl den enskilde läraren behärskar det svenska språket. I vissa ämnen dominerar engelskan starkt. Överlag finns dock, enligt lärarna, läromedel och annat undervisningsmaterial tillgängligt på båda språken och lärarna försöker så långt möjligt fånga upp när elever inte förstår den engelskspråkiga undervisningen. Att Raoul Wallenbergskolans elever kommer från många olika skolor bidrar till att deras kunskaper i engelska varierar utöver de skillnader som generellt finns inom en elevgrupp. Dessa skillnader är så stora att ett flertal elever, enligt lärarna, skulle behöva undervisas i "engelska som andraspråk" för att bättre kunna tillgodogöra sig den tvåspråkiga undervisningen.

De elever som inspektörerna samtalat med vid olika tillfällen under tillsynsbesöket uppger dels, att det kan vara svårt när läraren inte förstår svenska, dels att sätten att undervisa kan skilja sig så mycket att det vållar dem problem. Vid tidpunkten för tillsynsbesöket fanns inte heller skolans lokala kursplaner tillgängliga på svenska i alla ämnen.

Skolinspektionen vill påpeka att minst 50 procent av undervisningen i alla ämnen måste ges på svenska även vid skolor som har som profil att bedriva tvåspråkig undervisning. Även dokument som skolan upprättar, till exempel lokala kursplaner, målbeskrivningar och kriterier för bedömning, skriftliga bedömningar i samband med att slutbetyg sätts måste finnas tillgängliga på båda språken.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolan behöver utreda omfattningen av engelska i undervisningen i olika ämnen. Skolan behöver vidare

analysera effekterna av den engelskspråkiga undervisningen för enskilda elever.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar

Se dock även föregående bedömningspunkt.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Raoul Wallenbergskolan har dokumenterade rutiner för elevhälsoarbetet. I programmet anges ansvarsfördelningen mellan mentor, ämneslärare, arbetslag, ämnesansvarig lärare (head of department) respektive specialpedagog. Vidare beskrivs ett elevärendes gång i konferenssystemet samt de två typer av planer som upprättas under arbetets gång: ämnesplan och åtgärdsprogram. En ämnesplan upprättas när en elev riskerar att inte uppnå målen i ett ämne. Planen upprättas av ämnesläraren, presenteras för eleven och meddelas elevens mentor som i sin tur underrättar föräldrarna. Centrala rubriker i blanketten för ämnesplanen är: "Vad krävs av eleven för att uppnå målen?" och "Vad kan skolan bidra med?". Utvärdering uppges ske efter 2-4 veckor. Om ämnesplanen inte ger önskat resultat upprättas en ny sådan. Först då inte heller denna leder till avsett resultat upprättas ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogram upprättas också när en elev har ämnesplaner i tre ämnen eller om elevens svårigheter är av psykosocial karaktär. Inspektörerna har tagit del av exempel på åtgärdsprogram. Av de studerade exemplen framgår att behovsformuleringen (under rubriken lägesbeskrivning) inte alltid är tydlig, att mål och åtgärder i viss mån sammanblandas och att föreslagna åtgärder kan vara vagt formulerade vilket gör dem svåra att följa upp och utvärdera. Åtgärder, i såväl ämnesplaner som åtgärdsprogram, förefaller att inte vara grundade på en analys utifrån ett organisatoriskt eller

grupperspektiv utan huvudsakligen utgå ifrån vad eleven behöver göra mer av alternativt ändra på.

Enligt Skolinspektionen kan skolans rutiner att inledningsvis enbart upprätta ämnesplaner när elever riskerar att inte uppnå målen i ett eller flera ämnen, bidra till, dels att ovan nämnda perspektiv inte tillräckligt beaktas, dels att det kan ta alltför lång tid innan åtgärdsprogram upprättas för enskilda elever.

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogram inte upprättas för alla elever i behov av särskilt stöd. Vidare motsvarar de åtgärdsprogram som upprättas inte de krav som gäller enligt förordningen om fristående skolor. Detta måste åtgärdas. Se Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

En fristående grundskola ska enligt skollagen följa de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet. I Lpo 94 föreskrivs att skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära.

Raoul Wallenbergsskolan genomför trygghetsenkäter för elever i samtliga klasser. Inspektörerna har tagit del av den senaste enkäten som gjordes höstterminen 2008 och som hade cirka 90 procents svarsfrekvens. Av sammanställda resultat framgår bland annat att 29 procent av de svarande inte anser att stämningen på skolan är "juste och bra". Vidare uppger 43 procent av eleverna att de "sett att någon eller några har behandlats illa på skolan". En anmärkningsvärt hög andel på 18 procent upplever sig bli illa behandlade av "någon vuxen på skolan". Av inspektörernas olika samtal med rektorn, lärare, elevhälsopersonal, föräldrar och elever framgår att skolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor för att få tillstånd ett bättre skolklimat. Inte minst samtal med eleverna bekräftar dock de svårigheter som framgår av enkätsvaren. Skolan hänvisar i samtalen återkommande till att den dels är nystartad, dels är mångkulturell i såväl elev- som personalgrupp, och att tillräcklig samsyn därför ännu inte uppnåtts i vär-

degrundsfrågor.

Skolinspektionen vill påpeka att Raoul Wallenbergskolan som, vid tidpunkten för denna tillsyn, påbörjat sitt tredje läsår inte kan anses vara så nystartad att en grundläggande samsyn i dessa frågor inte kan förväntas. Skolan har, enligt Skolinspektionen, inte säkerställt att den utgör en trygg plats för elevernas lärande. Skolinspektionen finner det särskilt anmärkningsvärt att vuxna i skolan upplevs behandla elever illa. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolan inte svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar

Se dock även föregående bedömningspunkt.

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar

Vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök i Raoul Wallenbergskolan gällde, för utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen, lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Enligt denna lag ska en likabehandlingsplan upprättas i varje verksamhet. Enligt en särskild förordning ska likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna.

Raoul Wallenbergskolan har upprättat en ny likabehandlingsplan för läsåret 2008/09 efter utvärdering av föregående plan. Den aktuella likabehandlingsplanen uppfyller till stora delar författningarnas krav. Den har också, enligt eleverna, behandlats vid klassråden. Enligt rektorn pågår en revidering, utifrån resultaten i ovan beskrivna elevenkät, av åtgärder som i likabehandlingsplanen föreslagits för läsåret 2008/09. Vilka förändringar som ska göras är dock inte klart vid tillsynsbesöket. Skolinspektionen vill i detta sammanhang påpeka att skolans åtgärd att "utveckla "kvarsittning" till ett forum för karaktärsutbildning" kan tolkas på mycket olika sätt i en mångkulturell personalgrupp, där mångas kunskap och erfarenhet grundas på andra länders skollagstiftning.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen

(2008:567).

Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En fristående skola ska för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Raoul Wallenbergskolan har en mycket hög andel lärare med utländsk lärar-examen varav endast ett fåtal med validerad utbildning. Fyra lärare saknar helt lärarutbildning och för ytterligare några pågår utbildning jämsides med lärar-uppdraget i skolan. I avsnitt 1.5 <i>Anpassning av verksamheten till elevernas behov</i> punkt 1.5.1 framgår att lärares bristande förmåga att hantera det svenska språket dels leder till att det varierar ämnena emellan hur stor del av undervisningen som bedrivs på engelska, dels att det skapar problem för enskilda elever. Vidare framgår av flera avsnitt i denna rapport att lärarna inte har en fullgod samsyn i frågor som är väsentliga för undervisningen, för bedömningen av elevernas kunskapsresultat samt för den sociala samvaron i skolan. Detta kan, enligt Skolinspektionen, delvis relateras till att personalgruppen i sin helhet inte är fullt förtrogen med skolans målstyrda system och de styrdokument som reglerar svensk skola. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att Raoul Wallenbergskolan inte i tillräcklig utsträckning använder lärare som har utbildning för den under-

18 (22)

visning de ska bedriva. Detta måste skolan åtgärda.

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten i sin helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Raoul Wallenbergskolan har sedan den startade sin verksamhet bytt rektor vid två tillfällen. Skolans nuvarande rektor, således den tredje, har innehaft rektorstjänsten sedan höstterminens början. Hon tjänstgjorde dock som biträdande rektor och skolans pedagogiske ledare under läsåret 2007/08. Under samtalen med skolans personal, elever respektive föräldrar framkom att den första tiden efter skolans start upplevdes som mycket turbulent men att det nu finns en stark vilja i skolan att förbättra verksamheten. Organisatoriska förändringar, när det gäller ledningen av skolan, framhölls i detta sammanhang som särskilt viktiga av skolans personal.

Under Skolinspektionens tillsyn har behov av åtgärder påtalats under många bedömningspunkter, vilket framgår i denna rapport. Flera av dessa har även identifierats av skolan själv men såväl huvudmannen som rektorn menar att Raoul Wallenbergskolan i Bromma som "nystartad" skola ännu inte hunnit så långt i sitt utvecklingsarbete.

Enligt Skolinspektionen åvilar dock rektorn i egenskap av pedagogisk ledare ett tydligt ansvar att inrikta verksamheten så att de nationella målen kan nås, utan att en flerårig starttid därvid kan avräknas. Att avhjälpa den bristande samsynen vid tolkning av de nationella målen för skolans verksamhet, som personalgruppen ger uttryck för, är en central uppgift för skolans pedagogiska ledare.

Skolinspektionen bedömer att rektors pedagogiska ledarskap måste förbättras.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar
Enligt lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg får endast person som lämnat ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister anställas i verksamheten. Av Raoul Wallenbergskolans personalförteckning, som lämnades till Skolinspektionen dels inför tillsynen, dels i kompletterat skick den 2 december 2008, framgår att fem personer som anställdes vid höstterminens början 2008 inte lämnat utdrag ur belastningsregistret. I samband med sakgranskningen har huvudmannen uppgivit att registerutdrag för all personal som anställdes under sommaren eller i början av höstterminen 2008 fanns tillgängliga vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsynsbesök med ett undantag. Sistnämnda uppgavs ha förkommit och ett nytt har därför beställts. Huvudmannen har även redovisat en förteckning över datumen för de efterfrågade registerutdragen. För en av lärarna som anställdes till höstterminen 2008 redovisas dock ett datum för uttaget registerutdrag som är äldre än ett år. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att registerutdrag, enligt lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg, får vara högst ett år gammalt. Vidare vill Skolinspektionen påpeka att skolan måste ha fullgoda rutiner för registrering av uppgifter om inlämnade registerutdrag.

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet, samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra målfyllnaden.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En skolas kvalitetsarbete ska syfta till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. Raoul Wallenbergsskolan har, med utgångspunkt i skolans vision samt skolans "kvalitetsrapport Raoul Wallenberg Skolan i Bromma läsåret 2007/2008", formulerat mål och skrivit måldokument på såväl skolnivå, arbetslagsnivå (head of year), ämnesnivå (head of department) som individnivå, dvs. för varje enskild anställd. Blanketter för redovisning har tagits fram på vilka "nuläge, önskat resultat, åtgärder, resurser, tidplan, ansvar och utvärdering (datum och nytt nuläge)" ska anges i förhållande till ett antal prioriterade mål för året. De prioriterade målen finns beskrivna i ett övergripande måldokument som har utarbetats gemensamt av huvudmannen och rektorn. I detta dokument redovisas också förslag till kompetensutveckling utifrån behov som identifierats i relation till uppsatta mål. Ett omfattande utvecklingsarbete med en omfångsrik dokumentation har således påbörjats. I ovan nämnda kvalitetsrapport redovisas skolans resultat i allmänna ord, dels i form av det genomsnittliga meritvärdet av elevernas slutbetyg i årskurs 9 samt resultaten från de nationella ämnesproven våren 2008, dels som reflektioner kring elevers, föräldrars och personals svar i en enkät som genomförts med hjälp av ett utomstående företag. Av kvalitetsrapporten framgår att endast ett fåtal elever och föräldrar besvarade enkäten. Någon tydlig analys av skolans resultat återfinns inte i vare sig kvalitetsrapporten, skolans målbeskrivning för 2008/09 eller de nivågrupperade måldokument. Som exempel kan nämnas att skolan uttrycker tillfredsställelse över elevernas höga meritvärde utan att ha analyserat betygsresultaten i sin helhet. Enligt egen uppgift är skolans rektor inte heller fullt förvissad om att betyg sätts på ett likvärdigt sätt och med utgångspunkt i de nationella målen i alla ämnen. När det gäller elevernas "karaktärsutveckling" anges i skolans måldokument för 2008/09, att den är betydligt svårare att mäta men "vi kan dock konstatera att vi har kunnat se en positiv karaktärsutveckling bland eleverna på en lång rad olika sätt". Under avsnitten <i>Kunskaper</i> samt <i>Normer och värden</i> i föreliggande rapport framgår att skolan behöver vidta åtgärder på flera punkter för att kunna säkerställa att den egna utbildningen till art och nivå väsentligen motsvarar den som ska förmedlas av det offentliga skolväsendet. Enligt Skolinspektionen är skolans kvalitetsarbete, i vilket en analys av uppnådda resultat är en hörnsten, härvidlag av central betydelse. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolans kvalitetsarbete behöver förbättras och systematiseras. Analyser av verksamhetens resultat bör ligga till grund för åtgärder som skolan planerar att vidta för ökad måluppfyllelse.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska en skolas kvalitetsredovisning bl.a. innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Vidare ställs krav på elevers och personals delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Det ställs också krav på att resultaten av skolans uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen ska redovisas i kvalitetsredovisningen. Inspektörerna har tagit del av skolans kvalitetsrapport för läsåret 2007/08. I denna ges dels en allmän beskrivning av grundtankarna i Raoul Wallenbergs skolornas koncept, dels redovisas en utvärdering av skolans fyra specifika mål för läsåret 2007/08. Sistnämnda beskrivs delvis ovan under punkten om skolans kvalitetsarbete. Kvalitetsrapporten innehåller också en utvärdering av skolans likabehandlingsplan. Åtgärder som skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse under läsåret 2008/09 redovisas endast för värdegrundsarbetet. Sammantaget är dock redovisningarna i kvalitetsrapporten allmänt hållna och saknar en analys av hur väl verksamheten lyckats med sitt uppdrag i förhållande till de nationella målen. Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

22 (22)

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar
Se dock även vad som under punkten 1.5.1 anføres om skolans undervisning på engelska.

3.6 Stabilitet**Bedömningspunkter****3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Stockholm 2009-03-12

Christiane Chin-von Matérn

Anna Kjellberg